

VERKSAMHETSBERÄTTELSE MALMÖ UNIVERSITETSBIBLIOTEK

2022

Inledning

Jag kommer minnas höstterminsstarten 2022 med särskild värme. Då märktes det att pandemin försvunnit ut i kulisserna. Äntligen myllrade det av studenter på alla våra tre bibliotek. Under 2022 kom besöksantalet nästan upp i samma nivå som före pandemin 2019. Året har präglats av balansgången att komma tillbaka till campus och att inte ta i för mycket. Utgångspunkten har varit ett hållbart återtag där vi tagit tillvara lärdomarna från de digitala åren och kombinerat det med en fullskalig biblioteksverksamhet på plats.

Vi påbörjade ett arbete med tillgänglighetsanalys av våra lokaler just för att platsen ska vara ännu bättre utformad för den mångfald av användare som kommer till oss. Arbetet fortsätter under 2023. En inkluderande lärande- och arbetsmiljö innebär även att vi fokuserat på hur vi använder våra möten som arbetsredskap och vad som behövs före, under och efter ett möte för att de ska bli så bra som möjligt för alla. Vi utarbetade en checklista som stöttar oss i vår nya mötesvardag som inkluderar både möten på plats, hybrider och helt digitala former. Hållbarhet innebär även miljö- och klimatomslag. Vi har detta år sammanfattat universitetsbibliotekets hållbarhetsambitioner för att ta kliv i linje med universitetets miljömål. Som vanligt är jag stolt över hur Malmö UB både arbetar med att förbättra verksamheten för våra målgrupper och det interna arbetet med att samskapa en hållbar och inkluderande arbetsplats.

/Sara Kjellberg

Invigning av Malmö University Press 25 oktober 2022

VETENSKAP, HÅLLBARHET OCH KREATIVITET SOM GRUND

Ökat utrymme till fördjupning eller fokuserat arbete i en sammanhållen organisation, där verksamheten tydligare bygger på vetenskaplig grund och genomsyras av ett inkluderande arbetssätt, hållbarhet och kreativitet

Vi har länge haft interna kompetensdelningstillfällen på biblioteket, då alla medarbetare som är intresserade kan komma och lyssna. Under 2022 höll bland annat Team service och möten i en serie tillfällen om biblioteket och juridiken som var välbesökta.

Kompetensdagarna fortsatte under året. Vårens tema var språk ur olika aspekter, exempelvis biblioteksspråk och studenternas möte med akademiskt språk. Under hösten var temat ”Biblioteket, politiken och neutraliteten”.

Studiebesök på Dawit Isaak-biblioteket, Malmö Stadsarkiv, 9 november 2022

Anders Hellström, docent på Malmö universitet, talade om hopp och nostalgi, bibliotekets medarbetare gjorde ett studiebesök på Dawit Isaak-biblioteket i Malmö och Jutta Haider, forskare i biblioteks- och informationsvetenskap, höll en föreläsning där hon problematiserade källkritik.

Efter pandemin har de fysiska konferenserna, nätverksträffarna och användarmötena också börjat komma igång igen.

DIGITAL OCH ÖPPEN TILLGÅNG

Förbättrad tillgång till vetenskapliga informationsresurser där digitalisering, användbarhet och ett öppet vetenskapssystem är fokus.

I oktober var det dags för lansering av det nya förlaget Malmö University Press, efter ett par års förberedande arbete. Den första boken att ges ut på MUP var Torbjörn Fribergs *An expedition between innovation politics and anthropology*. Förlaget leds av ett förlagsråd med utsedda representanter av rektor och ordförande är Bo Petersson professor i statsvetenskap på fakulteten för kultur och samhälle. På Malmö University Press kommer avhandlingar och skriftserier att publiceras – allt förstås med öppen tillgång

Invigning av Malmö University Press 25 oktober 2022

Olika uppfattningar

Under året har biblioteket undersökt förlagen MDPI och Frontiers. Det har varit mycket diskussioner på svenska lärosäten om framför allt MDPI som fått kritik för bristande seriositet. Biblioteket tog därför reda på vad forskare på lärosätet egentligen tycker.

- Det var lite olika uppfattningar. Många uppskattade MDPI -tidskrifter för den snabba processen. Andra tyckte att de kontaktades av förlaget alldeles för ofta, säger Emma Nolin, chef för MVP.

Emma Nolin,
Chef för avdelningen medier och
vetenskaplig publicering (MVP)
Malmö universitetsbibliotek

- Vi landade till slut i att vi tackade ja till Bibsams avtal. Bland annat lutar vi oss här mot den akademiska friheten och att forskaren själv har rätt att publicera sig var hen vill.

Även publiceringsfonden har utvärderats. Den hjälper forskare att betala publiceringsavgiften i open access-tidskrifter och har blivit alltmer populär sedan den infördes för nästan tio år sen. Utvärderingen ledde inte till några förändringar.

Förenklat arbete

Under 2021 påbörjades ett projekt för att se över inköpen av kurslitteraturen. Det fortsatte 2022 och resulterade i ändrade riktlinjer. Det tidskrävande arbetet med att köpa in kursböcker inför varje termin förenklades.

- Vi har också haft en dialog med fakulteterna om förvärvsarbetet som varit viktig för att få en fördjupad förståelse för varandra, säger Emma.

Biblioteket använder flera olika förvärvsmetoder när det gäller e-böcker och en av dem är EBA, Evidenced based aquisition, som enkelt uttryckt innebär att man köper det som används. Under året har biblioteket testat EBA för förlagen Cambridge och De Gruyter och går efter utvärdering vidare med Cambridge. Likaså har det stora paketet från Ebsco utvärderats. Rapporten är färdig 2023.

- Vi har även tittat på olika förvärvsmodeller av e-böcker och undersökt hur de står sig mot varandra. Det är viktigt att vi hamnar rätt, att vi ger tillgång till rätt förlag för våra användare.

Justerad modell

Resurser till forskning fördelas ofta med hjälp av citeringsdata och en justering av modellen har gjorts under året.

- Monografier och svenskspråkigt material har länge blivit lite styvmoderligt behandlat. Nu försöker Malmö universitet ta höjd för de olika publicerings traditionerna, säger Emma.

Beslutet fattades under 2022 av rektor men kommer inte att tillämpas fullt ut förrän 2024.

Flera rektorsuppdrag

Under 2022 startades tre rektorsuppdrag, där medarbetare från MVP ingår. Ett handlar om deltagande i forskningsinfrastrukturen Svensk Nationell Datatjänst och ska bland annat resultera i en ny lagringslösning. Ett annat rektorsuppdrag är kopplat till datahantering och här håller man på att etablera ett Research Data Office som ska ge forskare stöd i olika typer av datahante-ringsfrågor. Uppdraget innefattar också att ta fram en universitetsgemensam datahanteringspolicy. Dessa uppdrag leds av vicerektor för forskning och forskarutbildning Thomas Arnebrandt kopplat till att utveckla en kärnfacilitet vid universitetet.

Ett tredje uppdrag handlar om dataanalys och här är biblioteket med och arrangerar workshoppar och utbildningar i olika metoder och verktyg, till exempel Nvivo, GIS och kvantitativ analys. Arbetet i uppdragen fortsätter under 2023. Detta ingår också i kärnfacilitetsarbetet.

I MVP har man även inventerat hur forskarna på Malmö universitet publicerar sig, framför allt för att se om det fanns fler artiklar som skulle kunna vara öppet tillgängliga.

– Underlagen visade att det inte fanns så mycket att göra. Det såg redan väldigt bra ut. Men det var ändå en bra genomgång för att ge oss kunskap om läget för öppna publikationer, säger Emma Nolin.

MEDIE- OCH INFORMATIONSKUNNIGHET INTEGRERAT I ALLA UTBILDNINGAR

Ökad integrering i universitetets utbildningar genom olika former av pedagogiskt stöd, där alla studenter ges lika möjligheter att utveckla akademisk litteracitet.

Chatten har varit en viktig kontaktyta när biblioteken haft begränsade öppettider och den har fortsatt hög användning – ungefär 30 chattar om dagen kommer till bibliotekets medarbetare. De kan innehålla allt från en uppmaning till att dra för gardinerna i Orkanenbiblioteket till mer komplexa frågor om informationssökning.

- Vi har märkt att forskare kontaktar oss den här vägen i högre grad än tidigare. Det har också blivit vanligare med längre referensfrågor i chatten än det var för några år sedan säger, Ewa Stenberg, chef för avdelningen Pedagogiskt stöd och lärandemiljö.

Under året arbetade också Tillgänglighetsgruppen med kvaliteteten inom talboksstödet. Fokusgruppsintervjuer gjordes under våren 2022, som en uppföljning på en enkätundersökning hösten 2021. Arbetet resulterade i en rapport som fick god spridning och väckte intresse, bland annat uppmärksammade Svensk biblioteks förening detta och en presentation gjordes på konferensen Mötesplats profession och forskning i Borås.

Under 2022 har bibliotekets medarbetare börjat intressera sig för Universal Design Learning, UDL. Pedagogen Pia Häggblom höll en föreläsning i ämnet och Team undervisning har ansvarat för flera workshoppar. Grundtanken inom UDL är att redan från början planera undervisningen så att alla deltagare är inkluderade.

- De undervisande bibliotekarierna har också fått en bredare kompetens efter pandemiåren. De går vidare med en annan verktygslåda och kan lättare hitta andra former för undervisningen, säger Ewa Stenberg
- Att kunna hålla en zoomföreläsning med kvalitet eller hantera ett hybridtillfälle är exempel på det. Där har det hänt en del!

TYDLIGT FORSKNINGSTÖD

Förstärkt forskningsstödjande organisation och verksamhet för både forskare och doktorander, baserat på forskningens villkor

Bibliotekets forskarstöd har utvecklats mycket de senaste åren och 2022 var det dags för ytterligare ett steg. Ulla Wolfe, som arbetat på Malmö universitetsbibliotek som utvecklare av forskningsstöd sedan 2018, fick fler uppgifter – nu är hon även samordnare av bibliotekets forskningsstöd. Hur skiljer sig de båda uppgifterna åt?

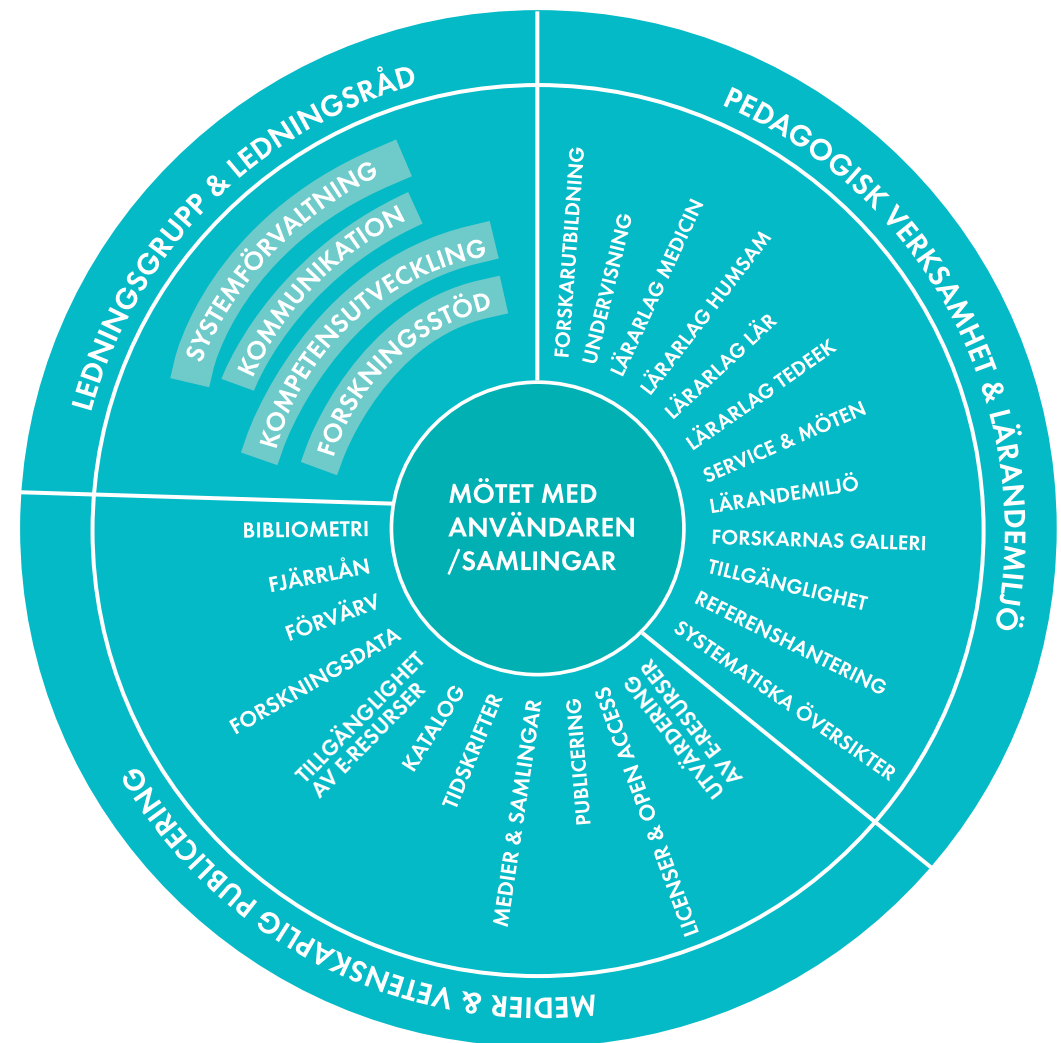
- När det gäller utvecklarrollen så handlar den om att stå mellan forskare och bibliotekarier och ta in forskarperspektiven, att vara en kontaktyta, säger Ulla.
- Min roll som samordnare är mer intern och riktad mot bibliotekets personal.

Att inrätta en samordnare av bibliotekets forskarstöd är ett av förslagen från projektet Forskarstödjande bibliotekarie som var klart 2021. Tankar som kom fram i projektet var bland annat att skapa gemenskap för medarbetare med forskningsstödjande uppgifter på biblioteket.

Med start hösten 2022 leder Ulla en serie workshoppar för PVL. Flera spanarverkstäder har arrangerats och därefter har Ulla, tillsammans med Team undervisning, identifierat vilka teman som skulle prioriteras i workshopparna som fortsätter under våren 2023.

Ulla har arbetat med MVP på ett annat sätt. Alla medarbetare som hör till avdelningen har intervjuats av Ulla, och även här utgick hon från spanarverkstäderna.

Ulla sammanställer sedan sitt arbete med PVL och MVP i en rapport för att det ska gå att planera utvecklingen av forskningsstöd vidare både i de interna strukturen och kompetenserna och det mer utåtriktade arbetet.

BIBLIOTEKET SOM SOCIAL INFRASTRUKTUR

Ökade förutsättningar att verka för allas lika rätt till kunskap genom platsen som social infrastruktur

Att få öppna upp biblioteken igen var definitivt en höjdpunkt 2022, tycker Ewa Stenberg, avdelningschef för PVL.

Ewa Stenberg,
Chef för avdelningen
Pedagogisk verksamhet
och lärandemiljö (PVL)
Malmö universitetsbibliotek

– Det var väldigt skönt att ta bort plexiglasen och möta våra användare på ett mer normalt sätt, säger hon.

Coronaviruset dominerar inte vår tillvaro längre och under året har både personal och studenter återgått till ett mer normalt arbets- eller studieliv. Men under hela pandemin höll biblioteket ändå en viss servicenivå, något som uppskattades mycket av våra användare. Det uppmärksammades också stort under universitetets högtidsvecka i oktober – då fick Team service och möten en välförtjänt ”utmärkelse för särskilda insatser inom stöd och service”.

– Det var fantastiskt roligt och väldigt talande för vilken betydelse biblioteket hade under pandemin, säger Ewa Stenberg.

Team Service och möten tar emot ”utmärkelse för särskilda insatser inom stöd och service” under Högtidsveckan oktober 2022

Flera nya rum har skapats för studenter på Orkanenbiblioteket. De studenter som vill ha digitala möten kan sitta i ett hybridrum. Även rummet där skrivverkstaden tidigare fanns används på ett nytt sätt. Det heter nu Studio B och är en kreativ yta, där studenter spelar spel, bygger, målar och mycket mer.

– Det är roligt att det finns möjlighet till kreativa pauser. Vi har också lagt ut pussel och korsord i biblioteket och det är många som använder det.

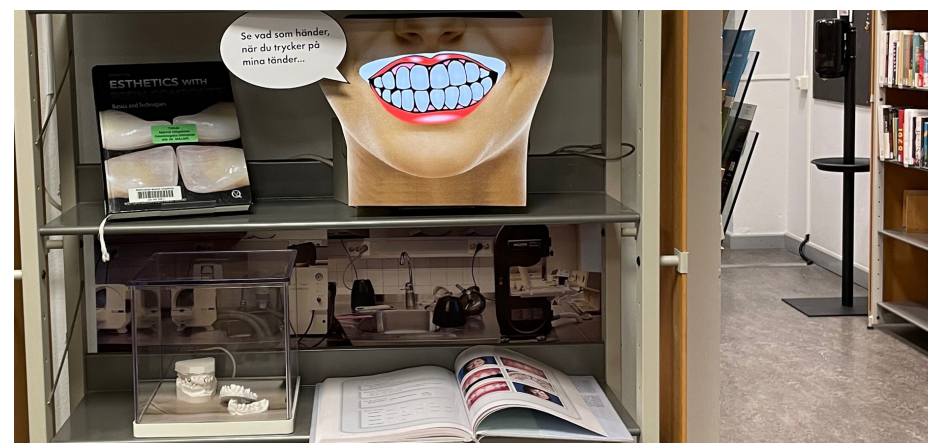
Många förbättringar i biblioteksmiljön, som egentligen gjordes under pandemin, kom i bruk under 2022. Borden i entrén, som var tänkta för externa aktörer, började användas av såväl Studentkåren som Studieverkstaden.

STUDIO B - det nya kreativa rummet på Orkanenbiblioteket

Även miljön på OD-biblioteket fick ett lyft när vissa möbler kläddes om, andra köptes in nya. Tandteknikerna presenterades också i en utställning.

Under 2022 förbereddes inköp av ny cirkulationsutrustning, bland annat genom att bjuda in leverantörer och göra studiebesök på andra bibliotek. Arbetet med att skriva upphandlingsunderlag fortsätter under 2023.

Tandteknikerna presenterades i utställningsform TANDEKNIKER, HANTVERK & DESIGN på OD-biblioteket ht-22

REPRESENTATION - Lokalt på Malmö universitet

Rektors ledningsgrupp (LG)	Sara Kjellberg
Beredning för utbildning (BU)	Ewa Stenberg
Beredning för forskning & forskarutbildning (BFF)	Emma Nolin
Kommittén för forskarutbildning (KFU)	Martina Vall
Utvecklingsrådet för digitalisering (URD) efterföljt av Rådet för digitalisering (RåDIG)	Sara Kjellberg
Redaktionsrådet för studentnyhetsbrevet	Eva Tornbjør
Rådet för breddad rekrytering & breddat deltagande	Helen Rasmussen
Rådet för samverkan	Helena Stjernberg
Rådet för globalt engagemang	Annsophie Olsson
Rådet för ett hållbart universitet	Sara Kjellberg (ordf.) Lotta Wogensen
Förlagsråd för Malmö University Press	Sara Kjellberg
Styrgrupp medieproduktion	Sara Kjellberg
Styrgrupp för Servicecenter	Ewa Stenberg
Systemägarforum	Sara Kjellberg Emma Nolin Ewa Stenberg
Universitetsövergripande lärandemiljögruppen	Annsophie Olsson
Universitetsgemensam tillgänglighetsgrupp	Ewa Stenberg

REPRESENTATION - Regionalt, nationellt, internationellt

Libris utvecklingsråd	Sara Kjellberg
Libris användargrupp	Helena Rydberg
NUAS Library Group	Sara Kjellberg
Region Skånes biblioteksråd	Sara Kjellberg
SUHF - Expertgrupp för lärosätesbiblioteken	Sara Kjellberg
Chalmers institutionsråd för Vetenskapens kommunikation & lärande	Sara Kjellberg
Mälardalens universitets biblioteksråd	Sara Kjellberg
Linnéuniversitetets biblioteksstyrelse	Sara Kjellberg
Liber	Emma Nolin
UKSG (United Kingdom Serial Group) Education and Event Subcommittee	Emma Nolin

PRESENTATIONER & PUBLIKATIONER:

Dahlgren, L., Lewrén, A. & Lundin, K. (2022). *"Att bli bemött med förståelse, det är viktigare än att allt det tekniska är 'wow' liksom". Studenters erfarenheter av att studera med talböcker på Malmö universitet.*

Borås: Svensk biblioteksförening, Högskolan i Borås

Dahlgren, L., Lewrén, A., & Lundin, K. (2022).

Studenters erfarenheter av att studera med talböcker och stödprogram.

Malmö universitetsbibliotek <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:mau:diva-58124>

Dutoit, M. (2022). *We exchange data all the time: a case study on data conceptualisation and data sharing by researchers in the context of open data policies.* Diss. Oslo : OsloMet , 2022. Oslo

Kjellberg, S. (2022). Moderator ChALS 2022: *Reclaiming the room.*

Chalmers, Göteborg, 21 augusti 2022

Kjellberg, S. (2022). Panelsamtal: *The Comics Archive Symposium.*

Malmö, 14 oktober 2022

Lundin, K. (2022). Panelsamtal: *Det tillgängliga biblioteket – möjligheter och utmaningar.* Svenska Daisykonsortiets konferens, 17 november 2022

Nolin, E., Shaghaei, N., Knowles, C., Morley, F., Eveleigh, A., Casaldàliga, N., Tatai, A., Cohen, M., Pronk, M., & Ghesquière, E. (2022). *Library resilience and leadership in a global crisis.*

Liber Quarterly, 32(1), 1–21. <https://doi.org/10.53377/lq.10930>

Stenberg, E. (2022). Rundabordssamtal: *Rustad för att följa kunskapsutvecklingen? Samverkan lärare och bibliotekarier för att uppnå högskolelagens mål.*

NU-konferensen 15 juni 2022

Tornbjør, E. (2022). *Att reflektera över sin praktik – om en skrifvarverkstad på Malmö universitetsbibliotek.*

Borås: Svensk biblioteksförening, Högskolan i Borås

Gemensam möteschecklista för personalen som togs fram efter workshop om möten med Anders Mildner mars 2022

MALMÖ UNIVERSITETSBIBLIOTEK
www.mau.se/Bibliotek/

maj 2023

